

Norsk Lovtidende.

Udgivet efter offentlig foranstaltning

ifølge lov af 1ste april 1876.

No. 16

Udgivet 11te juni.

1907

Lov

indeholdende tillæg til lov om stiftskapellaner af
11te april 1857.

8 juni.
No. 1.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt:

At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 13de mai dette aar, saalydende:

§ 1 i lov om stiftskapellaner af 11te april 1857 gives følgende tillæg:

En af stiftskapellanerne, som dertil maatte ansees skikket, skal af vedkommende biskop efter kirkedepartementets nærmere bestemmelse fortrinsvis anvendes til at forkynde Guds ord paa det norske landsmaal. Med biskopens tilladelse kan denne kapellan leilighedsvis virke udenfor stiftet.

Thi har Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antager og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rigets segl.

Givet paa Kristiania slot den 8de juni 1907.

Haakon.

(L. S.)

Chr. Michelsen.

Hesselberg.

Lov

angaaende visse heftelsers udslettelse af pantebøgerne.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt:

At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 24de mai dette aar, saalydende:

8 juni.
No. 2.

8 juni.
No. 2.

§ 1. Forsaavidt der den 1ste januar 1908 i pantebøgerne findes dokumenter, der er tinglyste før 1ste januar 1878, og hvorved fast eiendom er paadragen heftelse, som ikke er bestemt til at paahvile samme for bestandig, taber saadanne dokumenter sin gyldighed som heftelser paa eiendommen og bliver at udslette af pantebøgerne, saafremt deres tinglysning ikke fornyes inden 1ste januar 1910.

For udslettelse af pantebøgerne og fornyelse af tinglysning erlægges ingen betaling.

§ 2. Ved anvendelsen af bestemmelsen i § 1 iagttages følgende:

- a. Er heftelsen bestemt til at paahvile eiendommen for nogens levetid, eller er i et dokument forfaldstid sat i et bestemt tidsforhold til nogens død, maa udslettelse ikke finde sted, medmindre vedkommende er død, og dødsfaldet, eller i sidste tilfælde, forfaldstid, er indtruffet mindst 3 aar før 1ste januar 1908.
- b. Lyder dokumentet paa en udtrykkelig angiven tid, bliver det ikke at udslette, medmindre der den 1ste januar 1908 tillige er forløben 3 aar udover den tid, paa hvilken det lyder.
- c. Anmelder nogen inden 1ste januar 1910 for pantebogens bestyrer, at et dokument, hvis gyldighed afhænger af tinglysningens fornyelse, er forkommet, og at han søger det mortificeret, bliver terminen for udslettelsen at forlænge med 2 aar.
- d. Obligationer til offentlige indretninger, legater, stiftelser eller kasser bliver ikke at udslette, naar der inden 1ste januar 1910 fra vedkommende bestyrelse er til pantebogsføreren indløben meddelelse om, at de ikke er indfrieede, hvilken meddelelse bliver at tinglyse.

§ 3. Ved nærværende lov gjøres ingen forandring med hensyn til adgangen til at erholde dokumenter aflyste paa sedvanlig maade eller i betingelserne for heftelsers udslettelse efter lov af 6te mars 1869 § 1.

Thi har Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antager og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rigets segl.

Givet paa Kristiania slot den 8de juni 1907.

Haakon.

(L. S.)

Chr. Michelsen.

Hesselberg.

Lov

8 juni.
No. 3.

om forandringer i lov om rettergangsmaaden i straffesager
af 1ste juli 1887.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt:

At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige
stortings beslutning af 24de mai dette aar, saalydende:

I.

Efternævnte bestemmelser i lov om rettergangsmaaden i
straffesager af 1ste juli 1887 skal herefter lyde saaledes:

§ 34. Hvert tredje aar inden 15de december udvælges
lagrettemænd og domsmænd for de tre følgende aar. Valget
bliver at afholde i de samme aar, i hvilke valg af repræsen-
tanter til kommunestyret finder sted.

§§ 36 og 41 ophæves.

§ 44. Ved valget af lagrettemænd og domsmænd skal
lægges til grund det mandtal, som i henhold til formandskabs-
lovgivningen samme aar er istandbragt over dem, der er stemme-
berettigede ved kommunale valg.

§ 45. Inden 15de november afholdes efter ordførerens
berammelse et møde af formandskab, forligelseskommissærer og
paa landet og i ladestederne lensmanden eller lensmændene, i
kjøbstæderne magistraten. I dette møde afgjøres de indkomne
forlangender og besværinger og afgives forslag til valg af lag-
rettemænd og domsmænd.

Forat beslutning skal kunne fattes, maa mindst to tredie-
dele af formændene, deriblandt ordføreren eller viceordføreren,
samt en forligelseskommissær og lensmanden eller magistraten
være tilstede. I tilfælde af stemmelighed gjør ordførerens
stemme udslaget.

§ 46. Mødets beslutninger udlægges til almindeligt eftersyn
i 14 dage, og samtidig berammes et møde af den samlede kom-
munebestyrelse til affholdelse inden 15de december. Herom ud-
stedes bekendtgjørelse med opfordring til enhver, som maatte
have noget at bemærke, om at indkomme dermed til formand-
skabet senest inden en uge forud for det berammede møde.

I dette møde afgjøres indkomne klager over de i § 45
omhandlede beslutninger, hvorefter der foretages valg paa saa
mange personer, som det samlede antal lagrettemænd og doms-
mænd udgjør. Blandt disse udvælges derefter lagrettemændene.

I mødets forhandlinger skal stedets lensmand eller magistrat
deltage. Dog hindres ikke forretningens fremme ved deres
fravær.

8 juni.
No. 3.

II

Denne lov træder ikraft straks.

Thi har Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antager og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rigets segl.

Givet paa Kristiania slot den 8de juni 1907.

Haakon.

(L. S.)

Chr. Michelsen.

Hesselberg.

8 juni.
No. 4.

Lov

om forandringer i lov om lagrettesmænd af 28de august 1854 med tillægslov af 29de marts 1890.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt:

At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 24de mai dette aar, saalydende:

I.

Efternævnte bestemmelser i lov om lagrettesmænd af 28de august 1854 skal herefter lyde saaledes:

§ 5. Lensmanden eller lensmændene paa landet og i ladestederne og magistraten og byfogden (sorenskriveren) i kjøbstederne skal hvert tredie aar inden 15de december sammentræde med formændene og i forening med disse istandbringe et mandtal over retsvidner (lagrettesmænd), i hvilket der ikke maa optages mindre end en ottendedel af de hertil valgbare personer. Mødet bør paa landet og i ladestederne saavidt muligt afholdes i forbindelse med det møde, som omhandles i § 46 i lov om rettergangsmaaden i straffesager af 1ste juli 1887.

I mandtallet bør kun optages personer, der med paalidelighed og dygtighed kan udføre tjenesten.

Mandtallet gjælder for 3 aar fra den paafølgende 1ste januar.

Mandtallets form og orden indrettes efter de forskrifter, som af kongen gives, og en afskrift af samme skal paa landet og i ladestederne bero hos lensmanden og i kjøbstæderne paa raadhuset.

§ 7. Ved tingene saavel som ved ekstraretter skal antallet af retsvidner (lagrettesmænd) være to. 8 juni. No. 4.

§ 18. Af det mandtal over retsvidner (lagrettesmænd), som er istandbragt overensstemmende med § 5, skal der ved de mænd og inden den tid, der sammesteds er bestemt, igjen udtages et særskilt udvalg for hvert tinglag og hver kjøbstad af mindst 18 og høist 72 personer, som ansees mest skikkede til at gjøre tjeneste ved de i § 19 omhandlede forretninger. Dog kan kongen efter andragende fra vedkommende kommune-styre eller kommunestyre fastsætte en høiere grænse for udvalgets størrelse for tinglag eller kjøbstad, hvor forholdene maatte findes at gjøre det ønskeligt.

Enhører flere formandskabsdistrikter til ét tinglag, sammen-træder samtlige formænd og lensmænd for at bestemme, hvor stort antallet for det hele tinglag skal være, samt hvorledes dette antal skal fordeles mellem de enkelte formandskabs-distrikter. Valget foregaar derpaa særskilt for hvert formandskabsdistrikt, saaledes som ovenfor er bestemt. De beslutninger om antallet og sammes fordeling mellem flere formandskabs-distrikter, som saaledes er fattede, bliver gjældende, indtil de paa samme maade ved ny beslutning forandres.

Udvalget gjælder for 3 aar fra den paafølgende 1ste januar.

Afskrifter skal bero til eftersyn hos fogden (sorenskriveren), lensmanden og byfogden (sorenskriveren) samt opslaaes paa landet i tingstuen og i kjøbstæderne paa raadhnset.

II.

Efternævnte bestemmelser i lov af 29de mars 1890 om forandring i lov om lagrettesmænd af 28de august 1854 skal herefter lyde saaledes:

§ 2. Til retsvidne, skjøns- og meddomsmand kan udtages enhver norsk borger (mand eller kvinde), som i henhold til lov om rettergangsmaaden i straffesager af 1ste juli 1887 § 35, jfr. § 37 er valgbar som lagrettemand og domsmand.

§ 5. Skulde, uagtet bestemmelsen i § 4, antallet i nogen kommune alligevel blive utilstrækkeligt, og sprogforholdene hertil er grunden, kan det af overøvrigheden videre bestemmes, at der til retsvidner samt skjøns- og meddomsmænd ogsaa skal kunne udtages personer, der paa grund af manglende kjendskab til landets sprog i henhold til § 35 i lov om rettergangsmaaden i straffesager af 1ste juli 1887 ikke er valgbare som lagrette- og domsmænd. Disse bliver dog ikke at tilsige eller opnævne, uden naar personer, der har fuldt kjendskab til landets sprog, ikke er at paaregne, og retsforhandlingerne samt tilførslerne til retsbogen bliver, saavidt muligt, gennem tolk at gjengive for dem, naar de gjør tjeneste.

8 juni.
No. 4. Thi har Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antager og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rigets segl.

Givet paa Kristiania slot den 8de juni 1907.

Haakon.

(L. S.)

Chr. Michelsen.

Hesselberg.

8 juni.
No. 5.

Lov

om forandringer i lov om rettergangsmaaden i handelssager af 20de december 1902.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt:

At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 24de mai dette aar, saalydende:

§ 8 i lov om rettergangsmaaden i handelssager af 20de december 1902 skal herefter lyde saaledes:

I de kjøbstæder og ladesteder, hvor det af kongen efter vedkommende kommunestyres anbefaling bestemmes, skal der være handelsret.

Antallet af handelsretsmedlemmer for hver retskreds fastsættes af kongen, efterat vedkommende kommunestyres erklæring er indhentet.

Til handelsretsmedlemmer kan kun vælges norske statsborgere — mænd eller kvinder — der er over 30 aar gamle og er kyndige i handelssager.

Valg afholdes hvert tredie aar samtidig med valg af mandtalsførte retsvidner samt skjøns- og meddomsmænd paa den for sidstnævnte valg foreskrevne maade.

Saavidt muligt paasees, at kyndighed i de forskjellige slags handelssager findes repræsenteret inden kredsen af de valgte, og for hver enkelt anføres, i hvilken eller hvilke retninger han ansees særlig kyndig.

Samtidig vælges et saa stort antal varamænd, som kongen bestemmer. Med hensyn til varamændene gjælder det samme som for de faste medlemmer foreskrevet.

Enhver, der i mindst tre aar har forrettet som handelsretsmedlem, kan undslaa sig for at modtage gjenvalg i saa lang tid, som han sidst har forrettet.

Opstaar i mellemtiden mellem valgene ledighed, indtræder i den ledige plads den først opførte af de varamænd, der er i besiddelse af den samme kyndighed som det afgaaede medlem.

8 juni.
No. 5.

Thi har Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antager og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rigets segl.

Givet paa Kristiania slot den 8de juni 1907.

Haakon.

(L. S.)

Chr. Michelsen.

Hesselberg.

Lov

indeholdende forandringer i og tillæg til lovgivningen om stempelafgift.

8 juni.
No. 6.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt:

At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings beslutning af 7de juni dette aar saalydende:

§ 1. Lov indeholdende forandringer i lovgivningen om stemplet papir og stempelmerker af 6te august 1897 § 2, 1ste led, skal lyde saaledes:

Er pligtig stempelafgift helt eller delvis ikke bleven erlagt, svares — udenfor de i lov af 9de august 1839 §§ 18 og 19 samt i lov af 11te april 1885 § 17 omhandlede tilfælde — det uberigtigede afgiftsbeløb dobbelt, dog ikke under kr, 2,00. Dokumentet forsynes af vedkommende regjeringsdepartement med anordningsmæssigt stempel. Det nævnte dobbelte beløb kan afkræves saavel udstederen som modtageren og ihændehaveren — dog saaledes, at den, der maa udrede samme, efter omstændighederne har regres til den eller de skyldige — og kan i mangel af frivillig betaling efter vedkommende regjeringsdepartements foranstaltning inddrives ved udpantning.

§ 2. Den i lov af 9de august 1839 § 25 de der nævnte embedsmænd paalagte pligt til at være opmerkssomme paa forseelser mod stemplet papirlovgivningen og at indberette saadanne, skal ogsaa paaligge amtskasserere, lensmænd samt sparebankinspektøren.

§ 3. Er det opgivende af værdi, som i lov af 9de august 1839, dens §§ 6, 9 og 10 er foreskrevet, bleven undladt, eller staar et dokument paalydende sum eller den af vedkommende

8 juni. parter opgivne værdi i afgjort misforhold til paagjældende eien-
 No. 6. doms eller rettigheds virkelige værdi, kan af det offentlige
 stempelafgift paastaas erlagt efter den værdi, som af uvillige
 mænd maatte blive bestemt.

Sælges jord paa landet til en aasædesberettiget eller ud-
 lægges jord til en arving med hjemmel af aasædesret, hvad
 enten i henhold til testament, aasædestakst eller overenskomst,
 har dog det offentlige altid at holde sig til den i salgsdoku-
 mentet, testamentet, aasædestaksten eller overenskomsten fast-
 satte pris.

Omkostningerne ved de i nærværende paragraf omhandlede
 skjøn betales af vedkommende parter, medmindre skjønnen skulde
 gaa det offentlige imod.

§ 4. Dokumenter, hvorved overdrages bergverk (anvisning)
 eller ret til bergverksdrift, efterat muting er erhvervet, her-
 under indfattet overdragelsespaategninger paa mutingsbreve og
 paa afskrifter af forretning til udmaaling af gruber, ansees i
 henseende til stempelpligt og stempelafgiftens beregning lige
 med dokumenter, som afgiver hjemmel for afstaaet brugsret
 over fast eiendom.

§ 5. Nærværende lov træder i kraft den 1ste oktober
 1907.

Fra samme tid ophæves den indbyggerne i Finmarken ved
 resolution af 27de november 1775, forordning af 17de juli 1789
 § 4 og plakat af 18de november 1809 tilstaaede fritagelse for
 det stemplede papirs brug, forsaavidt den endnu er gjældende.

Thi har Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved an-
 tager og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand
 og rigets segl.

Givet paa Kristiania slot den 8de juni 1907.

Haakon.

(L. S.)

Chr. Michelsen.

Hesselberg.

Lov

om tillæg til jernbaneloven af 12te august 1848 og
 23de april 1898.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt:

At Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige
 stortings beslutning af 7de juni dette aar, saalydende:

§ 1. Jernbaner, sporveie derunder indbefattet, og taugbaner kan, selv om disse baner ikke er til almindelig benyttelse, og selv om der til deres anlæg ikke kræves afstaaelse af fremmed grund, hverken anlægges eller tages i brug uden tilladelse af kongen eller den, han dertil bemyndiger, og paa vilkaar, som deri fastsættes. De nærmere bestemmelser, angaaende hvilke anlæg indgaar under loven, og de forskrifter, som forøvrigt maatte udkræves i anledning af lovens gennemførelse, udfærdiges af kongen.

§ 2. Overtrædelse af denne lov og de i henhold til samme udfærdigede forskrifter straffes med bøder.

§ 3. Denne lov træder straks i kraft.

Thi har Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antager og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rigets segl.

Givet paa Kristiania slot den 8de juni 1907.

Haakon.

(L. S.)

Chr. Michelsen.

Hesselberg.

Grundlovsbestemmelse

8 juni.

til forandring i grundlovens §§ 54, 68 og 75 a.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterligt:

Os er bleven forelagt det nu forsamlede, ordentlige stortings i overenstemmelse med grundlovens § 112 fattede beslutning af 28de mai 1907 til grundlovsbestemmelse til forandring i grundlovens §§ 54, 68 og 75 a., hvilken beslutning er saalydende:

Grundlovens § 54 skal herefter lyde:

»Valgthingene holdes hvert 3die Aar. De skulle være tilendebragte inden November Maanedes Udgang.«

Grundlovens § 68 skal herefter lyde:

»Stortinget sammentræder i Almindelighed den første Søgne dag efter 10de Januar hvert Aar i Rigets Hovedstad, medmindre Kongen paa Grund af overordentlige Omstændigheder, saasom fiendtligt Indfald eller smitsom Syge, dertil bestemmer en anden Kjøbstad i Riget. Saadan Bestemmelse maa da betimelig bebjæntgjøres.»

8 juni.

Grundlovens § 75 a skal herefter lyde:

»At give og ophæve Love; at paalægge Skatter, Afgifter, Told og andre offentlige Byrder, som dog ikke gjælder længer end til 1ste Juli Aaret efterat et nyt ordentligt Storthing er sammentraadt, medmindre de af dette udtrykkelig fornyes;

Første ordentlige Storthing efter denne Grundlovsbestem-
melses Vedtagelse sammentræder den første Søgnedag efter 10de
Januar det næstkommende Aar.»

Thi har Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved anta-
ger og bekræfter denne beslutning som grundlovsbestemmelse.

Givet paa Kristiania slot den 8de Juni 1907.

Under Vor haand og rigets segl.

Haakon.

(L. S.)

Chr. Michelsen.Hesselberg.

Udgifter: Fred. T. Salicath.